

LA TERRA I LA SEVA REPRESENTACIÓ (1/2)

LA TERRA A L'UNIVERS I AL SISTEMA SOLAR	• La Terra és un planeta del Sistema Solar, dins la Via Làctia, una galàxia de l'Univers. • El Sistema Solar està format per 8 planetes principals, 5 planetes nans i diversos cossos celestes (satèl·lits, asteroides, cometes...). – Planetes: astres sense llum pròpia que giren sobre si mateixos i al voltant del Sol (moviments de rotació i de translació). – Satèl·lits: astres que giren al voltant d'alguns planetes.	
	• Classificació dels planetes, segons la distància respecte del Sol:	– Interiors: planetes rocosos, amb pocs satèl·lits, i els més propers al Sol. Són Mercuri, Venus, la Terra i Mart.
		– Exteriors: planetes gasosos, amb molts satèl·lits i més allunyats del Sol. Són Júpiter, Saturn, Urà i Neptú. – Planetes nans: òrbita al voltant del Sol poc precisa. Són Ceres, Plutó, Haumea, Makemake i Eris.
EL PLANETA TERRA	• Conegut com el planeta blau perquè vista des de l'espai té un color blavós (per l'abundància d'oxigen a l'atmosfera i la presència dels oceans). • Mides de la Terra: diàmetre de 40 000 km, i superfície total de 510 000 000 km². • La Terra no és una esfera perfecta, està lleugerament aplanada pels pols (geoide).	
	• L'equador divideix la Terra en dos hemisferis iguals:	– Hemisferi nord o hemisferi continental: conté la major part dels continents; hi predomina la terra. – Hemisferi sud o hemisferi marítim: hi predominen els grans oceans.
LA ROTACIÓ DE LA TERRA: DIES I NITS	• Moviment de rotació: la Terra gira sobre si mateixa al voltant d'un eix imaginari, d'oest a est, i tarda unes 24 hores. – La rotació de la Terra explica la successió dels dies i de les nits: els raigs solars no il·luminen tota la Terra alhora; mentre una zona està il·luminada (dia), l'altra resta a les fosques (nit). • El problema de l'horari arreu del món es va solucionar amb la divisió de la Terra en 24 fusos horaris (conjunt de territoris amb un mateix horari).	
LA TRANSLACIÓ DE LA TERRA: LES ESTACIONS	• Moviment de translació: la Terra gira al voltant del Sol dibuixant una òrbita el·líptica, que recorre en un any (365 dies, 5 hores i 48 minuts). • Com que l'eix de la Terra és inclinat, les diverses zones del planeta no reben llum solar amb la mateixa intensitat, al llarg de l'any. Per això es produeixen les estacions de l'any (estiu, hivern, primavera i tardor), marcades pels equinoccis i solsticis. – Equinoccis: raigs solars perpendiculars a l'equador. Inici de la primavera o la tardor. – Solsticis: raigs solars perpendiculars als tròpics. Inici de l'estiu o l'hivern.	
LA LOCALITZACIÓ DE L'ESPAI TERRESTRE: LES COORDENADES GEOGRÀFIQUES	• Coordenades geogràfiques: sistema de localització per calcular la distància entre diversos llocs de la Terra o per determinar una ubicació exacta. • Són unes línies imaginàries (paral·lels i meridians) que formen una trama o quadrícula. – Paral·lels: línies imaginàries paral·leles a l'equador (o paral·lel 0°). Els principals són els tròpics de Càncer i de Capricorn, els cercles polars àrtic i l'antàrtic. – Meridians: línies imaginàries traçades de nord a sud, de pol a pol. Greenwich és el meridià 0°.	• Qualsevol punt de la Terra es trobarà en l'encreuament entre un paral·lel i un meridià. Per fer-ho necessitarem dues mesures: – Latitud: distància entre qualsevol punt (paral·lel) de la superfície terrestre i l'equador. Es mesura en graus nord o sud. – Longitud: distància entre qualsevol punt (meridià) de la superfície terrestre i el meridià de Greenwich. Es mesura en graus est o oest.

LA TERRA I LA SEVA REPRESENTACIÓ (2/2)

LA REPRESENTACIÓ DE LA TERRA: ELS MAPES	• La millor manera de representar la Terra és el globus terraquí, que és com una maqueta del planeta. • Per estudiar una part de la Terra, els cartògrafs van idear els mapes: representen una imatge esfèrica en una superfície plana.	• Diferents tipus de projeccions cartogràfiques: – Cilíndrica: la més utilitzada per representar la zona intertropical. – Cònica: la més adequada per a zones temperades. – Plana o zenital: utilitzada per representar els pols.
TIPUS DE MAPES I LA SEVA LECTURA	• Hi ha 2 tipus de mapes: – Mapes topogràfics: són els més generals perquè inclouen informació d'aspectes físics (naturals) i humans (artificials). – Mapes temàtics: reflecteixen un aspecte concret de la realitat: el relleu, el clima, la vegetació, la població, els recursos econòmics...	• Elements per poder interpretar un mapa: – Signes convencionals: són les trames de colors, les línies, els punts o dibuixos simbòlics. – Llegenda: recull l'explicació dels signes. – Escala: proporció entre la realitat i la seva representació en el mapa.